

Праці Теріологічної школи • Том 15

Proceedings of the Theriological School • Vol. 15

Теріологічні дослідження 2017

Праці Теріологічної школи

науковий рецензований журнал
Українського теріологічного товариства
видається з 1998 року Національним
науково-природничим музеєм НАН України
Київ • 2017 • Том 15 • 180 с.

Редакційна колегія

Головний редактор
Загороднюк, Ігор, канд. біол. наук, Київ
Заступники головного редактора
Баркасі, Золтан, магістр біології, Київ
Годлевська, Лена, канд. біол. наук, Київ
Гольдін, Павло, канд. біол. наук, Київ
Відповідальний секретар
Коробченко, Марина, магістр екології, Київ
Члени редколегії
Волох, Анатолій, докт. біол. наук, Мелітополь
Дикий, Ігор, канд. біол. наук, Львів
Ємельянов, Ігор, докт. біол. наук, Київ
Лобков, Володимир, докт. біол. наук, Одеса
Писанець, Євген, докт. біол. наук, Київ
Постава, Томаш, докт. габ. біол., Краків
Рековець, Леонід, докт. біол. наук, Вроцлав
Тищенко, Володимир, канд. біол. наук, Київ
Токарський, Віктор, докт. біол. наук, Харків

Редакційна рада

Бальчаускас, Лінас, докт. біол. наук, Вільнюс
Ліна, Пітер, м-р, Лейден
Мілютін, Андрій, канд. біол. наук, Тарту
Придатко, Василь, канд. біол. наук, Київ
Рідуш, Богдан, докт. геогр. наук, Чернівці
Тархнішвілі, Давид, докт. біол. наук, Тбілісі
Хоєцький, Павло, докт. с.-г. наук, Львів

Адреса

e-mail: mammalia@ukr.net
web: <http://terioshkola.org.ua/ua/pts.htm>

Реєстрація видання

Видання зареєстровано в Міністерстві юстиції України: наказ № 1840/5
Свідоцтво про державну реєстрацію: серія КВ № 14638/3609Р від 28.10.2008 р.

Рекомендовано до друку вченою радою Національного науково-природничого музею
НАН України 7 червня 2017 р.

Журнал включено до Переліку наукових фахових видань України
(наказ Міністерства освіти і науки України № 1604 від 22.12.2016)

ISSN 2312-2749 (Print) • ISSN 2074-2274 (Online)

Фото на обкладинці: їжак білочеревий, *Erinaceus roumanicus* (автор: Тетяна Турейська)

Proceedings of the Theriological School

scientific peer-reviewed journal
of the Ukrainian Theriological Society
published since 1998 by the National Museum of
Natural History, NAS of Ukraine
Kyiv • 2017 • Volume 15 • 180 p.

Editorial Board

Editor-in-chief
Zagorodniuk, Igor, PhD, Kyiv
Associate editors
Barkaszi, Zoltán, MSc, Kyiv
Godlevska, Lena, PhD, Kyiv
Goldin, Pavel, PhD, Kyiv
Editorial secretary
Korobchenko, Marina, MSc, Kyiv
Assistant editors
Dykyu, Ihor, PhD, Lviv
Emelianov, Igor, Prof., DSc, Kyiv
Lobkov, Volodymyr, Prof., DSc, Odesa
Postawa, Tomasz, Dr. habil., Krakow
Pysanets, Yevgen, Prof., DSc, Kyiv
Rekovets, Leonid, Prof., DSc, Wrocław
Tokarsky, Viktor, Prof., DSc, Kharkiv
Tyschenko, Volodymyr, PhD, Kyiv
Volokh, Anatoly, Prof., DSc, Melitopol

Advisory board

Balčiauskas, Linas, Assoc. Prof., Dr. habil., Vilnius
Khoyetsky, Pavlo, Prof., DSc, Lviv
Lina, Peter H. C., Mr., Leiden
Miljutin, Andrei, PhD, Tartu
Prydatko, Vasyl, PhD, Kyiv
Ridush, Bohdan, Prof., DSc, Chernivtsi
Tarkhnishvili, David, Prof., DSc, Tbilisi

Address

e-mail: mammalia@ukr.net
web: <http://terioshkola.org.ua/en/pts.htm>

Праці Теріологічної Школи

Proceedings of the Theriological School

Том 15 • 2017

<http://terioshkola.org.ua>

p-ISSN 2312-2749
e-ISSN 2074-2274

науковий журнал • видається з 1998 р. • виходить 1–2 рази на рік • Київ
scientific journal • published since 1998 • annual / biannual • Kyiv

ЗМІСТ

Фауна та угруповання

- Домбровський, В., Фенчук, В., Журавльов, Д.* 3
Фауна кажанів (Mammalia, Chiroptera) заказника Старий Жаден, Південна Білорусь
- Загороднюк, І., Пархоменко, В., Харчук, С.* 10
Іван Верхратський та його огляд біології кажанів і хіроптерофауни Галичини (1869)
- Красовська, А.* 28
Угруповання мишуватих гризунів (Muroidea) Національного природного парку Кременецькі гори
- Рековець, Л. І.* 35
Дрібні ссавці місцезнаходження Меджибіж з плейстоцену України
- Селюніна, З. В.* 49
Огляд родини куніцевих (Mustelidae) регіону Чорноморського біосферного заповідника

Екологія ссавців

- Гащак, С., Гуляйченко, Є., Бересфорд, Н. А., Вуд, М. Д.* 58
Зубр (*Bison bonasus*) у Чорнобильській зоні відчуження (Україна) та перспективи його відновлення
- Ігначак, М., Постава, Т.* 67
Захист печери «Шаховниця» як приклад збереження цінного для кажанів зимівельного притулку
- Коробченко, М.* 75
Пастка Голова та досвід її використання при дослідженнях гризунів-землеріїв
- Роженко, М. В.* 80
Особливості поведінки шакала (*Canis aureus* L., 1758) в зоні експансії на півдні України

CONTENTS

Fauna and Communities

- Dombrovski, V., Fenchuk, V., Zhurauliou, D.* 3
The bat fauna (Mammalia, Chiroptera) of Stary Zhaden Zakaznik, Southern Belarus
- Zagorodniuk, I., Parkhomenko, V., Kharchuk, S.* 10
Ivan Verkhratsky and his review on bat biology and on the bat fauna of Galicia (1869)
- Krasovska, A.* 28
Muroid rodent (Muroidea) communities in the Kremenets Mountains National Nature Park
- Rekovets, L. I.* 35
Pleistocene small mammals from the Medzhybizh locality in Ukraine
- Selyunina, Z. V.* 49
Review of the family Mustelidae in the region of the Black Sea Biosphere Reserve

Mammalian Ecology

- Gashchak, S., Gulyaichenko, Y., Beresford, N. A., Wood, M. D.* 58
European bison (*Bison bonasus*) in the Chornobyl Exclusion Zone (Ukraine) and prospects for its revival
- Ignaczak, M., Postawa, T.* 67
Protection of the Szachownica cave as an example of saving a valuable bat wintering shelter
- Korobchenko, M.* 75
Golov trap and experience of its use in research on burrowing rodents
- Rozhenko, M. V.* 80
Peculiarities of the golden jackal's (*Canis aureus* L., 1758) behavior in its expansion zone in the South of Ukraine

Поширення ссавців

Баркасі, З. Бореальні види *Microtus agrestis* та *Sicista betulina* в регіоні Українських Карпат: огляд

Дятлова, О., Роженко, М. Знахідки та особливості поширення крота європейського (*Talpa europaea*) у пониззі Дністра

Загороднюк, І., Коробченко, М., Кириченко, В. Сліпаки *Nannospalax leucodon* та *Spalax zemni* в Україні: критерії ідентифікації та межа між їх ареалами

Коваль, Н. Кіт лісовий (*Felis silvestris*) в Ужанському національному парку (Східні Карпати)

Зоознози та фактори загибелі

Євстаф'єв, І. Л. Підсумки тридцятирічного вивчення дрібних ссавців Криму. Частина 3. Паразитофауна та епізоотологія

Мерзлікин, І. Випадки загибелі кажанів, пов'язані з рослинами

Пархоменко, В. Загибель ссавців на автошляхах північно-східної України

Юрченко, О., Дубина, Д., Соколовський, Д., Гайдаш, О. Можливі загрози, пов'язані з зоонозними вірусами кажанів на півдні України

Теріологічні замітки

Бронсков, О. Знахідка нічниці степової (*Myotis aurascens* Kuzyakin, 1935) на південному сході України

Подобайло, А., Миленко, Н., Шевченко, С., Севідов, В. Знахідки вовчка сірого (*Glis glis*) в Полтавській області

Історія досліджень

Банік, М. В., Загороднюк, І. Народні українські назви ссавців у праці В. Ф. Ніколаєва «Матеріали до української наукової термінології» (1918)

Загороднюк, І. Василь Абеленцев (1913–1980) — життя у світі науки

Черемних, Н. Колектори фонду ссавців Державного природознавчого музею НАН України 1900–1930-х рр.

Distribution of Mammals

86 Barkaszi, Z. Boreal species *Microtus agrestis* and *Sicista betulina* in the region of the Ukrainian Carpathians: a review

94 Dyatlova, O., Rozhenko, M. Records and peculiarities of distribution of the European mole (*Talpa europaea*) in the Lower Dniester area

97 Zagorodniuk, I., Korobchenko, M., Kirichenko, V. Mole-rats *Nannospalax leucodon* and *Spalax zemni* in Ukraine: identification criteria and border between their ranges

105 Koval, N. The wildcat (*Felis silvestris*) in the Uzhansky National Nature Park (Eastern Carpathians)

Zoonoses and Factors of Death

111 Evstafiev, I. L. Results of a 30-years-long investigation of small mammals in Crimea. Part 3. Parasites and epizootiology

136 Merzlikin, I. Cases of bat deaths associated with plants

139 Parkhomenko, V. Death of mammals on the roads of northeastern Ukraine

150 Yurchenko, O., Dubina, D., Sokolovskyi, D., Gaidash, O. Possible zoonotic viral threats associated with bats in southern Ukraine

Mammalogy Notes

154 Bronskov, A. Finding of the steppe whiskered bat (*Myotis aurascens* Kuzyakin, 1935) in the Southeast of Ukraine

156 Podobaylo, A., Mylenko, N., Shevchenko, S., Sevidov, V. Records of the fat dormouse (*Glis glis*) in Poltava region

History of Research

159 Banik, M. V., Zagorodniuk, I. Vernacular Ukrainian names of mammals in V. F. Nikolaiev's book "Materials to the Ukrainian Scientific Terminology" (1918)

167 Zagorodniuk, I. Vasyl Abelentsev (1913–1980): life in the world of science

175 Cheremnykh, N. Collectors of mammalogical collections of the State Museum of Natural History, NAS of Ukraine in the 1900–1930s